YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

3 päivänä toukokuuta 2001 *

Asiassa C-28/99,

jonka Rechtbank van eerste aanleg te Gent (Belgia) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosoikeudenkäynnissä, jossa vastaajina ovat

Jean Verdonck,

Ronald Everaert

ja

Édith de Baedts,

ennakkoratkaisun sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/592/ETY (EYVL L 334, s. 30) 6 artiklan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit V. Skouris, J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari), R. Schintgen ja F. Macken,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Verdonck, Everaert ja De Baedts, edustajinaan advocaat K. Geens, advocaat H. Gilliams, advocaat J.-M. Nelissen Grade ja advocaat R. Verstringhe,

— Belgian hallitus, asiamiehenään A. Snoecx,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään M. A. Fierstra,

— Portugalin hallitus, asiamiehinään J. A. Texeira Santos do Rio ja L. Fernandes,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään C. Tufvesson ja M. T. van Rijn,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Verdonckin, Everaertin ja De Baedtsin, Belgian hallituksen ja Euroopan yhteisöjen komission 13.7.2000 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.10.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Rechtbank van eerste aanleg te Gent on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 27.1.1999 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 5.2.1999, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/592/ETY (EYVL L 334, s. 30) 6 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty rikosoikeudenkäynnissä, jossa vastaajina ovat Verdonck, Everaert ja De Baedts (jäljempänä pääasian vastaajat), joita syytetään Wet op de financiële transacties en de financiële markten -nimisen 4.12.1990 annetun lain (laki rahoitustoimista ja rahoitusmarkkinoista, Belgisch Staatsblad 22.12.1990, s. 23800; jäljempänä vuoden 1990 laki) 181, 182, 183 ja 189 §:n rikkomisesta; näissä pykälissä säädetään sisäpiiritiedon väärinkäytön tunnusmerkistöstä ja tällaisesta väärinkäytöstä määrättävistä rangaistuksista.

Yhteisön lainsäädäntö

3 Direktiivin 89/592/ETY 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. 'sisäpiiritiedolla' julkistamatonta ja luonteeltaan tarkkaa tietoa, joka liittyy yhteen tai useampaan arvopaperien liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan arvopaperiin ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisen arvopaperin tai kyseisten arvopaperien hintaan;

— —."

4 Direktiivin 89/592/ETY 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on kiellettävä jokaista, jolla

— liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenyyden perusteella,

— liikkeeseenlaskijan pääomaan kohdistuvan osuutensa perusteella, tai

— työhönsä, ammattiinsa tai tehtäväänsä liittyvän tiedonsaantimahdollisuuden perusteella

on hallussaan sisäpiiritietoa, käyttämästä tietoisesti hyväkseen tuota tietoa hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti sellaisen liikkeeseenlaskijan tai sellaisten liikkeeseenlaskijoiden arvopapereita, jota kyseinen tieto koskee.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettu on yhtiö tai muu oikeushenkilö, tuossa kohdassa säädetty kielto koskee niitä luonnollisia henkilöitä, jotka tämän oikeushenkilön puolesta osallistuvat kyseisestä liiketoimesta päättämiseen.

— — "

5 Direktiivin 89/592/ETY 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot voivat antaa tämän direktiivin säännöksiä ankarampia tai niitä täydentäviä säännöksiä, jos näitä säännöksiä sovelletaan yleisesti. — — "

Belgian lainsäädäntö

6 Direktiivi 89/592/ETY on saatettu osaksi Belgian oikeutta vuoden 1990 lain 181—189 §:llä.

7 Tämän lain 181 §:ssä määritellään sisäpiiritieto seuraavasti:

"Tätä lukua sovellettaessa sisäpiiritiedolla tarkoitetaan seuraavaa: julkistamatonta ja luonteeltaan tarkkaa tietoa, joka liittyy yhteen tai useampaan arvopaperien tai muiden rahoitusinstrumenttien liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan arvopaperiin tai muuhun rahoitusinstrumenttiin ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisen arvopaperin tai rahoitusinstrumentin taikka kyseisten arvopaperien tai muiden rahoitusinstrumenttien hintaan.

Sisäpiiritietona ei pidetä seikkoja, joista holdingyhtiöt ovat tietoisia omistuksensa kohteena olevien yhtiöiden hallintoon osallistumisen perusteella, mikäli kysymys ei ole seikoista, jotka on julkistettava arvopapereiden pörssissä noteerattavaksi hyväksymiseen liittyvistä velvollisuuksista annettujen säännösten ja määräysten mukaan."

8 Vuoden 1990 lain 182 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Henkilöt, joilla

1. liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenyyden perusteella,

2. liikkeeseenlaskijan pääomaan kohdistuvan osuutensa perusteella, tai

3. työhönsä, ammattiinsa tai tehtäväänsä liittyvän tiedonsaantimahdollisuuden perusteella

on hallussaan tietoa, jonka he tietävät olevan sisäpiiritietoa tai jonka heidän on kohtuudella katsottava tietävän sisäpiiritiedoksi, eivät saa hankkia tai luovuttaa omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti sellaisia arvopapereita tai muita rahoitusinstrumentteja, joita kyseinen tieto koskee."

9 Holdingyhtiöt määritellään holdingyhtiöiden yhtiöjärjestystä koskevista säännöistä 10.11.1967 annetun kuninkaan päätöksen nro 64 (Belgisch Staatsblad 14.11.1967, s. 11815) 1 §:ssä.

10 Tämän säännöksen mukaan holdingyhtiöinä pidetään seuraavia yhtiöitä:

"1. Belgian oikeuden mukaan perustetut yhtiöt, joilla on sellaisia osuuksia yhdessä tai useammassa belgialaisessa tai ulkomaisessa yhtiössä, jotka antavat niille oikeudellisesti tai tosiasiallisesti määräysvallan näissä yhtiöissä, siltä osin kuin

a) kyseiset yhtiöt tai kaikki niiden tytäryhtiöt tai tytäryhtiöiden tytäryhtiöt tai tietyt niistä ovat kääntyneet yleisön puoleen Belgiassa osakkeidensa tai osuuksiensa liikkeeseen laskemiseksi tai sijoittamiseksi;

b) näiden osuuksien arvo on yhteensä vähintään 500 miljoonaa frangia tai vähintään puolet niiden omasta pääomasta;

2. Belgian oikeuden mukaan perustetut yhtiöt, jotka tai joiden tytäryhtiöt tai tytäryhtiöiden tytäryhtiöt ovat kääntyneet yleisön puoleen Belgiassa osakkeidensa tai osuuksiensa liikkeeseen laskemiseksi tai sijoittamiseksi ja jotka ovat sellaisten ulkomaisten yhtiöiden tai laitosten tytäryhtiöitä tai tytäryhtiöiden tytäryhtiöitä, joilla on suoraan tai välillisesti Belgian oikeuden mukaan perustetuissa yhtiöissä osuuksia, joiden arvo on yhteensä vähintään 500 miljoonaa frangia tai vähintään puolet niiden omasta pääomasta."

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymykset

11 Ter Beke NV:n (jäljempänä Ter Beke) hallitus tutki 22.8. ja 10.10.1995 pidetyissä kokouksissaan mahdollisuutta ostaa Chilled Food Business, joka on Unilever

Belgium NV:n (jäljempänä Unilever) yksikkö. Alustava tarjous esitettiin 14.9.1995, ja Ter Beken hallitus hyväksyi 19.12.1995 kyseisen yksikön hankintaa koskeneen tarjouksen.

12 Ter Beke ja Unilever allekirjoittivat 5.3.1996 aiesopimuksen, joka julkistettiin samana päivänä ja jossa osapuolet ilmaisivat halunsa jatkaa käynnissä olevia neuvotteluja yksinoikeudella. Aiesopimuksen julkistamisen jälkeen Ter Beken osakkeen kurssi nousi 5.3. ja 18.3.1996 välisenä aikana 15,3 prosenttia eli 2 800 Belgian frangista (BEF) 3 230 BEF:iin.

13 Ter Beke ja Unilever allekirjoittivat Chilled Food Businessia koskeneen kauppakirjan 14.5.1996.

14 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että pääasian vastaajat ovat Ter Beken hallituksen jäseniä ja että Verdonck kuuluu lisäksi Ter Beken johtoryhmään. Pääasian vastaajat antoivat 6.—8.2.1996 pörssiin toimeksiantoja, joiden perusteella he saivat ostettua Ter Beken osakkeita 2 590 BEF:n kurssilla.

15 Openbaar Ministerie (syyttäjäviranomainen) syyttää pääasian vastaajia Rechtbank van eerste aanleg te Gentissä siitä, että he ovat käyttäneet lainvastaisesti hyväkseen sisäpiiritietoa vuoden 1990 lain 181, 182, 183 ja 189 §:ssä kielletyllä tavalla, kun he ovat ostaneet Ter Beken osakkeita ennen Ter Beken ja Unileverin välisen aiesopimuksen julkistamista.

16 Pääasian vastaajat ovat esittäneet puolustuksekseen muun muassa, että vuoden 1990 laki on ristiriidassa direktiivin 89/592/ETY kanssa. Kun vuoden 1990 laissa määritellään sisäpiiritiedon väärinkäyttö ankarammin kuin direktiivissä ja kun siinä säädetään holdingyhtiöiden saamien tietojen jäävän sisäpiiritiedon määritelmän ulkopuolelle, kyseinen laki on ristiriidassa direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan kanssa, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat antaa tämän direktiivin säännöksiä ankarampia säännöksiä vain, jos näitä säännöksiä sovelletaan yleisesti.

17 Koska Rechtbank van eerste aanleg te Gent on katsonut, että asian ratkaisu edellyttää direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan tulkintaa, se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat kolme ennakkoratkaisukysymystä:

"1) Sallitaanko sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan säännöksessä 'jäsenvaltiot voivat antaa tämän direktiivin säännöksiä ankarampia tai niitä täydentäviä säännöksiä, jos näitä säännöksiä sovelletaan yleisesti — — ' se, että jäsenvaltion lainsäädännössä säädetty teonkuvaus on ankarampi mutta että tietty ryhmä eli holdingyhtiöt jätetään nimenomaisella poikkeuksella tämän ankaramman teonkuvauksen ulkopuolelle?

2) Direktiivi 89/592/ETY on täytäntöönpantu Belgiassa 4.12.1990 annetun lain 181 §:llä, jossa säädetään seuraavaa:

'Tätä lukua sovellettaessa sisäpiiritiedolla tarkoitetaan seuraavaa: julkistamatonta ja luonteeltaan tarkkaa tietoa, joka liittyy yhteen tai useampaan

arvopaperien tai muiden rahoitusinstrumenttien liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan arvopaperiin tai muuhun rahoitusinstrumenttiin ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisen arvopaperin tai rahoitusinstrumentin taikka kyseisten arvopaperien tai rahoitusinstrumenttien hintaan.

Sisäpiiritietona ei pidetä seikkoja, joista holdingyhtiöt ovat tietoisia omistuksensa kohteena olevien yhtiöiden hallintoon osallistumisen perusteella, mikäli kysymys ei ole seikoista, jotka on julkistettava arvopapereiden pörssissä noteerattavaksi hyväksymiseen liittyvistä velvollisuuksista annettujen säännösten ja määräysten mukaan.

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan 1 §:ssä määriteltyihin arvopapereihin ja muihin rahoitusinstrumentteihin.'

Onko tämä pykälä yhteensopiva kyseisen direktiivin 6 artiklan kanssa?

3) Jos jäsenvaltio on täytäntöönpannut direktiivin 89/592/ETY sillä tavoin kuin Belgian 4.12.1990 annetun lain 181 §:ssä säädetään ja jos tämä täytäntöönpano on ristiriidassa direktiivin kanssa, seuraako siitä joko se, että kansallisen lainsäädännön ankarampaa säännöstä on pidettävä mitättömänä,

tai se, että kyseistä säännöstä on sovellettava sellaisenaan myös holdingyhtiöihin?"

Kaksi ensimmäistä ennakkoratkaisukysymystä

18 Kahdella ensimmäisellä kysymyksellään, jotka on syytä tutkia yhdessä, kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, onko direktiivin 89/592/ETY 6 artiklaa tulkittava niin, että se ei ole esteenä direktiivin säännöksiä ankarampien jäsenvaltion säännösten soveltamiselle, siltä osin kuin kyse on kiellosta käyttää hyödyksi sisäpiiritietoa, vaikka jäsenvaltio ei ole määritellyt sisäpiiritiedoiksi tiettyjä holdingyhtiöiden saamia tietoja.

19 Pääasian vastaajat, Belgian ja Portugalin hallitukset sekä komissio katsovat, että kun vuoden 1990 laissa ei edellytetä, että sisäpiiriin kuuluva henkilö käyttäisi tietoisesti hyväkseen saamaansa sisäpiiritietoa, ja kun se näin ollen kattaa myös tahattoman väärinkäytön, siinä on määritelty sisäpiiritiedon väärinkäyttö ankarammin kuin direktiivin 89/592/ETY 2 artiklan 1 kohdassa.

20 Osapuolet ovat kuitenkin eri mieltä siitä, onko vuoden 1990 laki sopusoinnussa direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan kanssa, koska jälkimmäisessä säännöksessä sallitaan vain sellaiset direktiivin säännöksiä ankarammat säännökset, joita sovelletaan yleisesti.

21 Pääasian vastaajat ja Portugalin hallitus ehdottavat, että vuoden 1990 lain todettaisiin olevan ristiriidassa direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan kanssa. Ne esittävät, että pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevia vuoden 1990 lain säännöksiä — joita ne pitävät direktiivin säännöksiä ankarampina — sovelletaan vain tietynlaisiin yhtiöihin, minkä vuoksi näitä säännöksiä ei ole pidettävä 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla yleisesti sovellettavina.

22 Belgian hallitus puolestaan esittää lähinnä, että vuoden 1990 lain 181 §:n 2 momentissa ainoastaan täsmennetään holdingyhtiöiden osalta, mitä näillä yhtiöillä olevista, erityisesti tytäryhtiöitä koskevista luottamuksellisista tiedoista pidetään sisäpiiritietona. Kun vuoden 1990 lain 181 §:n 2 momentissa säädetään, että sisäpiiritietona pidetään sellaisia holdingyhtiöillä olevia tietoja, jotka olisi julkistettava arvopapereiden pörssissä noteerattavaksi hyväksymiseen liittyvistä velvollisuuksista annettujen kansallisten säännösten ja määräysten mukaan, tässä säännöksessä ainoastaan esitetään määritelmä, joka vastaa direktiivin 89/592/ETY 1 artiklan 1 kohtaan sisältyvää yleistä määritelmää. Näiden kansallisten säännösten ja määräysten perusteella on nimittäin julkistettava juuri ne tiedot, joilla todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten arvopaperien hintaan direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

23 Belgian hallitus väittää tältä osin, että Belgian arvopaperipörssin ensimarkkinoille hyväksymisestä johtuvista velvoitteista 18.9.1990 tehdyn kuninkaan päätöksen nro 2331 (Belgisch Staatsblad 22.9.1990, s. 18138) 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan yhtiöillä, joiden osakkeet on hyväksytty noteerattaviksi arvopaperipörssissä, on "velvollisuus julkistaa viipymättä kaikki seikat tai kaikki päätökset, jotka ovat niiden tiedossa ja joilla, jos ne julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus osakkeiden kurssiin". Belgian hallituksen mukaan tämä säännös on sittemmin otettu niiden liikkeeseenlaskijoiden, joiden

rahoitusinstrumentit on noteerattu arvopaperipörssin ensimarkkinoilla ja jälkimarkkinoilla, satunnaisia tietoja koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta 3.7.1996 tehtyyn kuninkaan päätökseen nro 1421 (Belgisch Staatsblad 6.7.1996, s. 18700).

24 Belgian hallitus toteaa lisäksi, että tiettyjen holdingyhtiöihin liittyvien erityispiirteiden vuoksi lainsäätäjä on täsmentänyt sisäpiiritiedon määritelmää näiden yhtiöiden osalta, mutta näillä täsmennyksillä ainoastaan selvennetään yleistä määritelmää tietynlaisten erityisten yhtiöiden osalta.

25 Toissijaisesti Belgian hallitus väittää, että jos holdingyhtiöitä koskevan sisäpiiritiedon määritelmän katsottaisiin poikkeavan muihin yhtiöihin sovellettavasta määritelmästä, vuoden 1990 lain 182 § on silti yleisesti sovellettava, koska sillä pyritään kieltämään kaikenlaisen sisäpiiritiedon käyttäminen arvopaperikauppojen tai rahoitusinstrumentteja koskevien kauppojen tekemiseen.

26 Belgian hallitus esittää edelleen toissijaisesti, että jos vuoden 1990 lain 181 §:n 2 momentilla ja 182 §:llä katsotaan poikettavan direktiivin 89/592/ETY säännöksiä ankarammista säännöksistä, tällainen poikkeaminen on perusteltua. Kyseisessä direktiivissä itsessään on nimittäin otettu huomioon tietyt erityistilanteet ja tietyt rahoitusmarkkinoilla toimivat tahot, jotka on jätetty direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, koska muuten direktiivissä olisi kielletty täysin tavanomaisia liiketoimia. Belgian hallitus vetoaa näiltä osin direktiivin 89/592/ETY 11. ja 12. perustelukappaleeseen sekä 2 artiklan 4 kohtaan. Belgian hallituksen mukaan siinä tapauksessa, että vuoden 1990 lain 181 §:n 2 momentin kaltaista säännöstä ei olisi, holdingyhtiöt eivät pystyisi hallinnoimaan ja hoitamaan omistusosuuksiaan. Alankomaiden hallitus on tältä osin samaa mieltä kuin Belgian hallitus. Näiden hallitusten mukaan holdingyhtiöt ovat erityistilanteessa, koska niillä välttämättä on luottamuksellista tietoa tytäryrityksistään oikeu-

dellisen tai tosiasiallisen määräysvaltansa perusteella. Jos siis kaikkia näitä tietoja pidettäisiin sisäpiiritietona, nämä yhtiöt eivät pystyisi harjoittamaan toimintaansa.

27 Komission mukaan holdingyhtiöiden hyväksi tehty poikkeus johtaisi siihen, että holdingyhtiöihin ei sovellettaisi kieltoa, jonka mukaan sisäpiiritiedon hyväksikäyttö on tietoisuudesta riippumatta kiellettyä, eikä myöskään kieltoa käyttää tietoisesti hyödyksi sisäpiiritietoa. Holdingyhtiöiden hyväksi tehty poikkeus merkitsisi toisin sanoen sitä, että poikettaisiin paitsi direktiivin 89/592/ETY säännöksiä ankarammasta vuoden 1990 laissa säädetystä kiellosta, myös direktiivissä itsessään säädetystä kiellosta. Tämän lain 181 §:n 2 momentissa säädetty poikkeus on kuitenkin oikeudellisesti erillinen siitä direktiivin säännöksiä ankarammasta sisäpiiritiedon väärinkäytön määritelmästä, joka sisältyy vuoden 1990 lain 182 §:ään, joten tämä viimeksi mainittu kansallinen säännös on direktiivin 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla yleisesti sovellettava siitä huolimatta, että lakiin sisältyy edellä mainittu poikkeus holdingyhtiöiden hyväksi.

28 Aluksi on syytä muistuttaa, että perustamissopimuksen 177 artiklan soveltamisen yhteydessä yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa lausua kansallisen toimenpiteen yhteensopivuudesta yhteisön oikeuden kanssa eikä toimivaltaa tulkita kansallisia säännöksiä ja määräyksiä. Se on kuitenkin toimivaltainen esittämään kansalliselle tuomioistuimelle kaikki sellaiset yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat auttaa kansallista tuomioistuinta sen arvioidessa tätä yhteensopivuutta sen käsiteltäväksi saatetussa asiassa (ks. erityisesti yhdistetyt asiat 209/84—213/84, Asjes ym., tuomio 30.4.1986, Kok. 1986, s. I-1425, 12 kohta; Kok. Ep. VIII, s. 571 ja yhdistetyt asiat C-304/94, C-330/94, C-342/94 ja C-224/95, Tombesi ym., tuomio 25.6.1997, Kok. 1997, s. I-3561, 36 kohta).

29 Direktiivin 89/592/ETY 2 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on kiellettävä jokaista, jolla tehtävänsä, ammattinsa tai liikkeeseenlaskijan pääomaan

kohdistuvan osuutensa perusteella on hallussaan sisäpiiritietoa, käyttämästä tietoisesti hyväkseen tuota tietoa hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti sellaisen liikkeeseenlaskijan tai sellaisten liikkeeseenlaskijoiden arvopapereita, jota kyseinen tieto koskee.

30 Direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat muun muassa antaa tämän direktiivin säännöksiä ankarampia säännöksiä, jos näitä säännöksiä sovelletaan yleisesti.

31 Belgian hallitus myöntää, että Belgian lainsäätäjä on käyttänyt mahdollisuutta antaa direktiivin 89/592/ETY 2 artiklan 1 kohdassa säädettyä kieltoa ankarampia säännöksiä, kun se ei ole ottanut sisäpiiritietoa koskeviin säännöksiin edellytystä, jonka mukaan väärinkäytön tulisi olla "tietoista". Vuoden 1990 lain 182 §:n 1 momentissa kielletään nimittäin siinä tarkoitettuja henkilöitä, joilla on hallussaan tietoa, jonka he tietävät olevan sisäpiiritietoa tai jonka heidän on kohtuudella katsottava tietävän sisäpiiritiedoksi, hankkimasta tai luovuttamasta sellaisia arvopapereita, joiden hintaan sisäpiiritiedolla todennäköisesti olisi huomattava vaikutus.

32 Lisäksi vuoden 1990 lain 181 §:ssä sisäpiiritieto on määritelty tarkemmin kuin direktiivin 89/592/ETY 1 artiklassa, jonka mukaan sisäpiiritiedolla tarkoitetaan julkistamatonta ja luonteeltaan tarkkaa tietoa, joka liittyy yhteen tai useampaan arvopaperien liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan arvopaperiin ja jolla, jos se julkistettaisiin, "todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisen arvopaperin tai kyseisten arvopaperien hintaan". On kuitenkin katsottava, että vuoden 1990 lain 181 §:ään sisältyvät lisätäsmennykset koskevat ainoastaan tietoja, joita on rahoitusmarkkinoilla toimivilla erityisentyyppisillä toimijoilla eli holdingyhtiöillä, ja että nämä täsmennykset eivät koske yleisesti tietyntyyppisiä

tietoja, jotka saattaisivat vaikuttaa arvopaperien tai muiden rahoitusinstrumenttien hintaan, riippumatta näitä tietoja hallussaan pitävien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden asemasta tai laadusta.

33 Tällainen säännös on siis omiaan johtamaan siihen, että tiettyihin rahoitusmarkkinoilla toimiviin tahoihin sovelletaan erityissääntelyä direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan vastaisesti, ellei sitten ole katsottava, että näillä täsmennyksillä ainoastaan selvennetään yleistä sisäpiiritiedon määritelmää näiden tahojen osalta ja että näillä täsmennyksillä ei siis muuteta mitenkään tämän määritelmän sisältöä.

34 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen asiana on selvittää, ovatko vuoden 1990 lain 181 §:ssä holdingyhtiöiden osalta tehdyt täsmennykset sellaisia, että kun niitä tulkitaan yhdessä kaikkien tämän säännöksen soveltamiseen vaikuttavien kansallisten oikeussääntöjen kanssa, näillä täsmennyksillä on katsottava rajoitettavan holdingyhtiöiden osalta sisäpiiritiedon määritelmää siitä, miten sisäpiiritieto määritellään tässä samassa säännöksessä säädetyssä yleisessä määritelmässä. Asianomainen tuomioistuin voi näin ratkaista, sovelletaanko holdingyhtiöihin ja niihin henkilöihin, jotka voivat saada haltuunsa holdingyhtiöiden saamat tiedot, lievempää sääntelyä kuin muihin rahoitusmarkkinoilla toimiviin tahoihin; vertailukohtana tältä osin on käytettävä direktiivissä 89/592/ETY määriteltyä sisäpiiritiedon väärinkäytön kieltoa ja erityisesti vuoden 1990 lakiin sisältyviä säännöksiä, jotka ovat direktiivin säännöksiä ankarampia.

35 Kahteen ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 89/592/ETY 6 artikla ei ole esteenä tämän direktiivin säännöksiä ankarampien jäsenvaltion säännösten soveltamiselle, siltä osin kuin kyse on kiellosta käyttää hyväksi sisäpiiritietoa, mikäli tämän kansallisen lainsäädännön soveltamisessa käytetty sisäpiiritiedon määritelmä on ulottuvuudeltaan sama

kaikkien tässä lainsäädännössä tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden osalta.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

36 Sen tilanteen varalta, että direktiivin 89/592/ETY säännöksiä ankarammat kansalliset säännökset olisivat ristiriidassa tämän direktiivin 6 artiklan kanssa siksi, että ne eivät ole yleisesti sovellettavia, kansallinen tuomioistuin kysyy, onko näitä ankarampia säännöksiä pidettävä mitättöminä vai onko niitä sovellettava kaikkiin rahoitusmarkkinoilla toimiviin tahoihin eli myös niihin henkilöihin, joihin ei yhteisön oikeuden vastaisen kansallisen lainsäädännön mukaan sovelleta näitä säännöksiä.

37 Tältä osin riittää, kun todetaan, että jos direktiivin 89/592/ETY säännöksiä ankarammat jäsenvaltion säännökset ovat ristiriidassa tämän direktiivin 6 artiklan kanssa, ne ovat yhteisön oikeuden vastaisia, eikä niitä näin ollen saada soveltaa mihinkään rahoitusmarkkinoilla toimivaan tahoon.

38 Kolmanteen kysymykseen on siis vastattava, että jos kansalliset säännökset ovat direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan vastaisia siksi, että tietyt luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt on nimenomaisesti jätetty sellaisen kiellon soveltamisalan ulkopuolelle, joka on ankarampi kuin tässä direktiivissä säädetty kielto käyttää hyväksi sisäpiiritietoa, kansallinen tuomioistuin ei saa soveltaa näitä ankarampia säännöksiä kehenkään niistä henkilöistä, joihin näitä säännöksiä voitaisiin soveltaa.

Oikeudenkäyntikulut

39 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Belgian, Alankomaiden ja Portugalin hallituksille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut Rechtbank van eerste aanleg te Gentin 27.1.1999 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/592/ETY

6 artikla ei ole esteenä tämän direktiivin säännöksiä ankarampien jäsenvaltion säännösten soveltamiselle, siltä osin kuin kyse on kiellosta käyttää hyödyksi sisäpiiritietoa, mikäli tämän kansallisen lainsäädännön soveltamisessa käytetty sisäpiiritiedon määritelmä on ulottuvuudeltaan sama kaikkien tässä lainsäädännössä tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden osalta.

2) Jos kansalliset säännökset ovat direktiivin 89/592/ETY 6 artiklan vastaisia siksi, että tietyt luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt on nimenomaisesti jätetty sellaisen kiellon soveltamisalan ulkopuolelle, joka on ankarampi kuin tässä direktiivissä säädetty kielto käyttää hyväksi sisäpiiritietoa, kansallinen tuomioistuin ei saa soveltaa näitä ankarampia säännöksiä kehenkään niistä henkilöistä, joihin näitä säännöksiä voitaisiin soveltaa.

Gulmann Skouris Puissochet

Schintgen Macken

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä toukokuuta 2001.

R. Grass

kirjaaja

C. Gulmann

kuudennen jaoston puheenjohtaja